

AV KLINIKKEN

AUDIO-
VISUELL
KLINIKK



NASJONAL KOMPETANSETJENESTE
for døvblinde



EIKHOLT

Eikholt ble etablert i 1980 og er et nasjonalt ressurscenter for personer med kombinert nedsatt syns- og hørselsfunksjon/døvblindhet, nærpåsoner og fag-påsoner / tjenesteapparat. I dag er Eikholt en kombinasjon av kompetansesenter og et kurs- og mestringssenter. Vårt fokus er personsentrert rehabilitering for personer i vår målgruppe.

Eikholt er et unikt senter med tilbud innen opplåring, kartlegging, optimalisering av syns- og hørselsfunksjon, kompetanseutvikling, forskning og kompetansespredning.

Eikholt er et landsdekkende ressurscenter i spesialisthelsetjenesten og inngår som enhet i Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde (NKDB).

Vi er et lavterskeltilbud. Det betyr at personer med kombinert nedsatt syns- og hørselsfunksjon kan kontakte Eikholt direkte. Det kan også fagpersoner eller nærpåsoner gjøre på vegne av den det gjelder. Eikholt vil da ta kontakt for å undersøke om vårt tilbud er det riktige eller alternativt veilede om andre tilbud.

Kontaktinformasjon finnes på www.eikholt.no

epost: post@eikholt

telefon: 32 88 90 50

mobil: 45 61 44 04



Hvorfor har Eikholt en AV-klinikk?

Syn og hørsel er menneskets viktigste fjernsanser. Når synet ikke fungerer, kompenserer vi med hørselen, og når hørselen er nedsatt kompenserer vi med synet. Hvis begge sansene ikke fungerer godt nok, oppstår det problemer som gjør det vanskelig å kommunisere, gi og ta imot informasjon, orientere og forflytte seg; dette er viktige funksjoner for å mestre hverdagen og kunne delta aktivt i samfunnet.

AV-klinikken er et ord laget av bokstavene A og V som står for Audio = hørsel og Visio = syn. På AV-klinikken finnes det unike muligheter for å kartlegge og undersøke syns- og hørselsfunksjon i forhold til de aktiviteter som brukeren ønsker å mestre.

Det blir lagt vekt på at brukeren skal få innsikt og kunnskap om sitt sansetap. Målet er at brukeren skal kunne velge de beste løsningene for å mestre utfordringer i daglivet.

Vi har valgt å ikke skille mellom medfødt og ervervet årsak til nedsatt syns- og hørselsfunksjon/døvblindhet. Vi fokuserer i stedet på den enkeltes individuelle forutsetninger og behov.





*“Fornøyd med kurset, for første gang skjønte jeg hvordan øyet
og hjernen fungerer sammen”
(Kursdeltager på Eikholt)*

Hva skjer i AV-klinikken?

Hovedoppgaven er å kartlegge og optimalisere de funksjonelle forutsetningene som det kombinerte sansetapet gir for alle, uansett hvem som kommer til oss. Det innebærer at vi trenger opplysninger om diagnose, tidligere behandlinger, hvilke tiltak som er gjort og hvilke hjelpemidler som er i bruk.

Før det første møtet i AV-klinikken, har vi hatt samtaler med brukeren og/eller nærpersoner om livssituasjonen generelt og hvilke behov som oppleves som viktigst å møte. Vi lytter til brukeren og tar brukerens synspunkter på alvor. Det betyr at vi setter brukeren i sentrum som ekspert på eget liv.

AV-klinikken er en arena for læring og mestring. Dette krever at vi bruker god tid til å bli kjent med hverandre. Den gode samtalen muliggjøres når fagpersonen har kunnskap om brukers behov for tilrettelegging i en samtalesituasjon. På AV-klinikken har vi forskjellige muligheter til å tilpasse miljøet for å legge til rette for god kommunikasjon. Dette gir grunnlag for å utvikle en trygg relasjon mellom bruker, nærperson og fagperson.



Kartlegging av behov

Kartlegging av behov kan være en møysommelig prosess blant annet fordi brukeren nødvendigvis ikke vet hva som finnes av muligheter. Det kan også være en krevende oppgave fordi brukerens behov kan være skjult og ikke uten videre tilgjengelige. Det kan bety at noen aktiviteter blir løst ved at andre hjelper eller overtar oppgavene. Andre viktige aktiviteter har kanskje brukeren sluttet med å utføre fordi personen ikke kjenner til de løsningene som finnes.

Det vi kaller «handlingshorisonten» for brukeren vil endre seg etter hvert som det står klarere frem hva som er mulig å oppnå. Behov er stadig i endring. Dette er en konsekvens av utvikling både i forholdene rundt oss, og med oss selv.

Motivasjon og ønsker vil kunne variere og forandre seg over tid. Dette avhenger av blant annet hvilken informasjon, kunnskap og innsikt man har om sin egen situasjon og sin kombinerte syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet.

Vi respekterer brukerens egne vurderinger i behovskartleggingen og hva som skal være mål for våre tjenester. Det ligger mye energi og viktig motivasjon i brukerens egne behov, ønsker og mål. Vi mener det er en riktig tilnærming å ta utgangspunkt i disse. Gjennom dialog og prosess sammen med de faglige vurderingene bygges brukers forståelse for hva som skal til for at disse målene skal kunne realiseres.

Det er viktig med dialog mellom brukeren og fagpersonen(e) for å få innsikt i brukers prioriteringer og forventninger, samt eksistensielle, psykososiale, kognitive og praktiske forutsetningene for en relevant rehabiliteringsprosess. Hensikten er å gjøre brukeren mer bevisst i forhold til egen situasjon og egne muligheter, verdioppfatning, ønsker, prioriteringer og behov.

Kartlegging av syns- og hørselsfunksjon

På AV-klinikken har vi flere muligheter til å kartlegge funksjoner og ferdigheter. Vi legger stor vekt på syns- og hørselsfunksjonen, som består av mange delfunksjoner. Det er vanligst å bruke forskjellige standardiserte tester og utstyr, men vi kan også gjennom observasjon i en aktivitet få kunnskap om syns- og hørselsfunksjon. For å kunne kartlegge syns- og hørselsfunksjonen hos brukere i alle aldre, med forskjellige diagnoser og utfordringer, kreves det fagpersoner som har spisskompetanse og som jobber tverrfaglig. Det har vi på Eikholt.

Taleforståelse er et “audiovisuelt fenomen”. Det betyr i korte trekk at hva vi oppfatter og hvor mye vi oppfatter i kommunikasjon med andre er et resultat av samspillet mellom syn og hørsel. Hjernen bruker informasjon fra både øynene og ørene for å henge med i en sosial situasjon. Resultatet av rehabilitering blir langt bedre når begge sansepotensialene kan utnyttes til det fulle.

Innsikt og kunnskap om egen situasjon krever tid, og derfor kan kartlegging av syns- og hørselsfunksjon skje over flere dager. At brukeren forstår sin egen sansefunksjon og hvordan den påvirkes i ulike situasjoner er et sentralt mål. Dette ligger til grunn for alle valg av tiltak. Brukerinnsikt og forståelse krever at det settes av tid til forklaring og læring som en del av kartleggingen av syns- og hørselsfunksjon.



" Det blir noe helt annet når høreapparater og briller kan bli justert og prøvd ut samtidig. Da jeg var yngre kjempet jeg veldig hardt for å kunne se, og jeg visste aldri om det var noe galt med høreapparatene eller om det var noe feil med brillene"
(Kursdeltager på Eikholt)

Optimalisering

Optimalisering av syns- og hørselsfunksjon gjøres alltid i tilknytning til en spesifikk aktivitet. Brukere kommer til Eikholt for å lære seg viktige ferdigheter som de har bruk for i hverdagen. Det kan for eksempel være bruk av mobiltelefon, opplæring i mobilitet eller praktiske ferdigheter i matlaging.

En viktig del av optimaliseringen, er kartlegging av de aktivitetene som skal utføres. Hva trengs av lys, kontrast og forstørring, hvordan blir det med lyd og akustikk for å kunne utføre disse aktivitetene med optimale forutsetninger for å kunne lykkes?

Eksempler på aktuelle tiltak for optimalisering av sansene er utprøving og tilpasning av høreapparater, spesialoptikk eller andre spesifikke hjelpemidler for å forbedre mulighetene til å gjennomføre en aktivitet og nå de målene som brukeren har satt opp.

Optimaliseringen bygger både på en kartlegging av sansefunksjonene og kunnskap om de spesifikke kravene aktivitetene medfører.

Når syns- og hørselsnedsettelse opptrer sammen, forsterker de hverandre. Det å ha en helhetlig tilnærming bidrar til en forståelse som ofte viser seg å ha stor betydning. I AV-klinikken arbeides det tverrfaglig. Mye og tett samarbeid mellom eksperter innenfor henholdsvis syn og hørsel er vesentlig.



*“Jeg føler meg forstått på de reaksjoner som jeg har. Nå forstår jeg at de er normale”
(Kursdeltager på Eikholt)*

Charles Bonnet
syndrom

Men mennesker er ikke bare syn og hørsel. Vi er hele mennesker med ulike ferdigheter, følelser og bevissthet. Derfor involverer vi også de andre fagområdene på Eikholt. Dette omfatter fagpersoner med kompetanse på det psykososiale, kommunikasjon og Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT).

For at brukeren skal oppnå god innsikt og forståelse, kreves det at det settes av tid til forklaring og læring mens optimaliseringen av funksjoner pågår. Eikholt leverer tjenester til personer med ulike forutsetninger for deltagelse. Derfor benytter vi oss ofte av praktiske øvelser i utredning og optimalisering av syns- og hørselsfunksjoner. Dette gir både brukeren og nærpåsoner mulighet for å lære mer om hvordan syn og hørsel fungerer sammen og i ulike situasjoner.

På AV-klinikken tilrettelegger vi for at kommunikasjonen skal fungere. Tolker, tegnspråkkyndig personale og tekniske løsninger for kommunikasjon er en del av denne tilretteleggingen.

Arbeidet i AV-klinikken er ofte en integrert del av ulike kursopphold. Brukerne kan veksle mellom arbeid i kurset de deltar i og nye justeringer av syns- og hørselstekniske hjelpemidler i AV-klinikken. Hensikten er hele tiden at personene skal ha de beste forutsetningene for å lykkes i kursarbeidet.





*Det er så deilig å være en del av en gjeng der alle vet hva det handler om. Og jeg slipper å forklare hvordan det er.
(Kursdeltager på Eikholt)*

Anbefalinger og gjennomføring av tiltak

Når kartlegging og optimalisering er gjennomført, foreslår fagpersonene anbefalinger og tiltak sammen med bruker. Deretter opprettes en plan med mål og delmål. Gjennomføring av opplæring og tiltak kan skje både på Eikholt, hjemme eller der det passer best, gjerne i samarbeid med lokale og regionale tjenester.

Målet er at man i størst mulig grad skal kunne delta i samfunnet, i egen familie og i sitt nærmiljø. Avhengig av hvor man er i livet, kan det være aktuelt med tiltak i skolen, på arbeidsplassen eller i hjemmet. Mange av brukerne av Eikholt har tilbud fra flere ulike tjenester organisert lokalt. Eikholt samarbeider med lokale og regionale tjenester slik at mål og tiltak blir fulgt opp på en best mulig måte.

Oppfølging av personer med kombinert nedsatt syns- og hørselsfunksjon må ses i et livsløpsperspektiv.



Helen Kellers vei 3, 3031 Drammen

Telefon: 32 88 90 50

Mobil: 456 14 404

Epost: post@eikholt.no

www.eikholt.no

Org nr.: 971 461 098

Denne brosjyren er universelt utformet for personer med synsnedsettelse. Dersom du ønsker å lese våre publikasjoner i digitalt format så kan du bruke QR koden:

